

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok 1. Nr. 249

Włocławek, czwartek/piątek 31. X. — 1. XI. 1946 r.

Cena 3 złote

Błogosławieni...

...Błogosławieni, którzy cierpią prześladowania dla sprawiedliwości, albowiem ich jest Królestwo niebieskie...

...Błogosławieni jesteście, gdy wam złorzeczyć będą i prześladować was będą i mówić wszystko złe przeciwko wam, kłamiąc dla Mnie. Radujcie się i weselcie się, albowiem zapłata wasza obfita jest w Niebiesiech...

Słowa powyższe wypowiedziane przed 20 wiekami na górze Błogosławieństwo nie straciły nigdy na swym znaczeniu i trwałości. Zwłaszcza u nas, zwłaszcza w Polsce.

Polska „ziemia mogił i krzyżów“, stale w żałobie i płaczu pogrążona, Polska jako ta trumna kryjąca swe dzieci najdroższe, Polska odwieczny cmentarz grodów i wsi.

Żal, smutek i lzy...

Ale żal, smutek i lzy niespotykane wśród innych narodów. Żal niewysłowiony, szarpający duszę żon i matek — wdów jest jednocześnie dumą narodową, dumą potężną, która zamienia dzwony bijące żałobnie na pieśń tryumfu i chwwały...

Smutek wżerający się w serca ojców, mężów i braci jest chwałą naszą obwieszającą światu całemu, że mimo śmierci, mimo pogrzebów i czarnych chorągwi, mimo pienia żałobnego, jesteśmy zawsze okryci purpurą zmartwychwstania, że choć Ona — Ojczyzna ginęła, myśmy wierzyli zawsze, że jeszcze nie zginęła, póki my żyjemy. A Naród Polski żyje zawsze!

Placz ryjący bruzdy na twarzy dzieci — sierot, jest radością i dziękczynieniem naszym, radością olbrzymią, radością tak wielką, że jej nikt objąć rozumem nie potrafi. Bo oto z ofiar naszych rosną zastępy błogosławionych, bo oto ofiary nasze świadczą o stale trwającym życiu naszym.

Zdało się głupim, że Ci co odeszli umarli, a oni żyją wiecznie...

Udało się jednemu z najchytrzejszych wyrwać człowiekowi ziarno pszeniczne i choć przynieść zagładę ludzkości, zakopał ziarno w ziemi, przyszedł i splunął... I obwieścił wszystkim, że oto ziarno zginęło... I zalał człowiek w rozpacz ręce swoje, bo oto wyrwano mu nadzieję na życie dalsze...

Zdało się głupim, że umarło, a ono przez śmierć do życia powstało, wydając z siebie piękny i ciężki pszeniczny, nowy kłos...

Bo inna jest śmierć i inne zmartwychwstanie.

Bywa wsiane w skazitelnosci, powstanie w nieskazitelnosci. Bywa wsiane w sprośności, a powstanie w chwalebności. Bywa wsiane w słabości, a powstanie w potężności.

* * *

Żołnierz polski! Żołnierz od szeregów Mieszkowych po dzisiejszy dzień tryumfu nad Krzyżactwem hitlerowskim w Berlinie.

Przez całe tysiąclecie w świetle

Polska dysponuje złotem w Kanadzie

Nieusprawiedliwiona drożyzna w kraju

Przemówienie ministra Dąbrowskiego

WARSZAWA (obsł. wł.). Minister Skarbu Dąbrowski, po powrocie ze Stanów Zjednoczonych i z Kanady, wygłosił przemówienie przez radio, poświęcając je sprawie polskiego złota w Kanadzie i nieusprawiedliwionej drożyznie w kraju.

Delegacja polska zabiegała o otrzymanie prawa dysponowania złotem polskim znajdującym się w Kanadzie. Rząd kanadyjski ustosunkował się przychylnie do żądań Polski i obecnie po przeprowadzonych rozmowach Polska dysponuje złotem w Kanadzie na sumę 70 milionów złotych w złocie.

Również w niedługim czasie podane zostaną konkretne wyniki rozmów w sprawie złota polskiego zdeponowanego w Stanach Zjednoczonych.

Omawiając sytuację w kraju, minister oświadczył, że opierając się na wzmożonej produkcji wewnętrznej oraz na doskonałych zbiorach tegorocznych, postanowił przyjąć z pomocą światu pracy przez podwyższenie zarobków z dniem 1 września r. b. w wysokości 20% ogólnego funduszu płac.

Spekulanci postanowili zainkasować tę podwyżkę na swoją korzyść i przy pomocy swej czarnej machinacji, przy pomocy szeptanej propagandy wywołali wyżkę cen, prorokując dalszą stałą wyżkę i propagując z jednej strony czynienie zapasów, z drugiej strony namawiają producenta do wstrzymywania się od sprzedaży w związku ze spodziewaną dalszą wyżką cen.

W ten sposób ceny zostały wystrubowane, na rynku cen powstał chaos, a zysk wpłynął i wpływa do kieszeni spekulantów.

zwycięstwa i chwwały, wśród ogni płonących miast, wśród ryku dział, szumu skrzydeł husarii pancernej, szumu skrzydeł samolotów stalowych, szedł zawsze z pieśnią na ustach i w obronie Ojczyzny ukochanej ginął. Cała ziemia polska jest jedną wspólną, olbrzymią mogiłą kryjącą prochy bohaterów, wiecznie żyjących w sercach i pamięci naszej.

Męczennicy bezbronni... Niemowle ta przy piersiach matek, dzieci szkolne, młodzież, starzy i chorzy, księża i siostry zakonne, nauczyciel; lekarz i urzędnik, inżynier i robotnik, chłop i kupiec... Ginęli codziennie i wszędzie w otoczeniu najbliższych i razem z nimi, lub też zdala od nich. Wieszani, rozstrzelani i paleni...

I zdało się głupim, że umarli, a oni wiecznie żyją...

żyją wiecznie przynosząc nam

Propaganda ta jest nieusprawiedliwiona i wielce szkodliwa. Rząd nie będzie bezradny wobec tych machinacji i przełamie ją, a sprawców odpowiednio ukarze. Chwilowa wyżka cen jest nieusprawiedliwiona, tym bardziej, że tegoroczne zbiory wskazują na to, że kraj swymi produkta-

mi nasyci wszystkie swe rynki wewnętrzne. Producenci wstrzymujący się obecnie od sprzedaży ziemniaków, mięsa wieprzowego, czy zboża, licząc na dalszą wyżkę cen i mocne zarobki, doznają zawodu, bowiem ceny na te artykuły muszą spaść i spadną.

Przemówienie Marsz. Żymierskiego

WARSZAWA (obsł. wł.). Marszałek Rola-Żymierski wygłosił przez radio przemówienie na temat wrażeń doznanych w czasie pobytu delegacji polskiej w Jugosławii. Obszerłą część swego przemówienia Marszałek poświęcił opisowi armii i stosunkom panującym wśród żołnierzy w armii.

Głęboka miłość narodu jugosłowiańskiego do swych żołnierzy, daje wojsku wielką siłę materialną i moralną. Naród jugosłowiański jest ser-

decznie z nami zaprzyjaźniony. Świadczą o tym doskonale przemówienie marszałka Tito w sprawie naszych zachodnich granic, w związku z atakowaniem ich przez ministra Byrnesa. Również i Polska nie jest obojętna dla żywotnych interesów Jugosławii w Trieście i nad Adriatykiem.

Przemówienie swoje Marszałek Rola-Żymierski zakończył życzeniami dla armii, narodu jugosłowiańskiego i dla wodza Jugosławii — marszałka Tito.

Polska żąda ukrócenia swawoli niemieckiej

BERLIN (obsł. wł.). Polska Misja Wojskowa wystosowała do Sojuszniczej Rady Kontroli notę w sprawie ukrócenia swawoli niemieckiej w przedmiocie przemówień oraz artykułów prasowych zwalczających umowę w Poczdamie w stosunku do polskich granic zachodnich. Nota wskazuje, że Polska w tym przedmiocie zwracała się już w dniu 17 września r. b. a od tego czasu powstały

nowe wypadki zorganizowanej akcji przeciwko granicom Polski. Nota wymienia trzech Niemców, którzy wzywali do utworzenia Reichswehry i do odebrania Polsce siłą ziem jej przynależnych.

Nota w zakończeniu zwraca się z żądaniem ukarania winnych i wydania takich zarządzeń, które by uniemożliwiły w przyszłości podobne wystąpienia.

przez swe cierpienia, ofiarności i śmierć fizyczną płon stokratny i obfity... Z ich ziaren powstał nowy, pszeniczny łan, zdolny wykarmić i wyżywić cały naród i innym przyjść z pomocą.

Ginęli w pogardzie wroga, wśród szyderstw i śmiechu wraźego, ginęli jak ginie coś niepotrzebnego, wstrętnego i obrzydliwego w oczach wroga... Ginęli jak coś najbardziej świętego w oczach naszych... Ginęli... Lecz inne jest wsianie, a inne zmartwychwstanie...

Bo oto powstał w chwalebności i w potężności!

I gdy jutro staniemy nad grobami ciał wielkich mężów i niewiast, synów i cór Polski, gdy staniemy przy pomnikach, poległych wspólnie z naszymi rodakami, synów sąsiada naszego i sprzymierzeńca, przy pomni-

kach poległych żołnierzy Armii Czerwonej, zdobędziemy się na jeden wspólny szepł naznaczony wiarą potężną w ich tryumf, chwałę i sławę wieczną...

Błogosławieni, błogosławieni, po trzykroć błogosławieni.

Z krwi Waszej za dni naszych powstał namiestnik wolności na ziemi widomy! Bo życie Wasze — trud trudów, a tytuł Wasz — lud ludów! Krew Wasza dawne bohaterzy! Oto wyrasta z krwi Waszej nowa Polska, Polska — robotnika, chłopów i inteligentów, Polska o trzech obliczach i trzech czołach. I zadrzą trzy końce świata, gdy Polska zawoła...

Bo zawoła uroczyście i wszechpotężnie: Sława, sława, sława — tym co odeszli, a żyją wiecznie!

Błogosławieni!...

A. Turczynowicz.

Zachodnie granice Polski

sa ostateczne

MOSKWA (PAP). Generalissimus Stalin w odpowiedzi na pytania, postawione, dnia 23 bm. przez kierownika amerykańskiej agencji prasowej United Press, p. Hugh Baillie, oświadczył co następuje:

Pytanie: Czy zgadza się pan z opinią ministra Byrnese, wyrażoną w jego przemówieniu radiowym w ubiegły piątek, że napięcie pomiędzy ZSRR i Stanami Zjednoczonymi wzrasta?

Odpowiedź: Nie.

Pytanie: Czy przewiduje pan, że obecne rokowania doprowadzą do zawarcia traktatów pokojowych, jakie stworzą serdeczne stosunki wśród narodów, które zjednoczyły się dla walki przeciwko faszystom i wyeliminowania niebezpieczeństwa nowej wojny ze strony państw dawnej osi?

Odpowiedź: Mam nadzieję.

Pytanie: Jaki jest stanowisko Rosji wobec decyzji Jugosławii niepodpisania traktatu pokojowego z Włochami?

Odpowiedź: Jugosławia ma powody do niezadowolenia.

Pytanie: Co dzisiaj, zdaniem pana, stanowi największe zagrożenie pokoju na świecie?

Odpowiedź: Podżegacze nowej wojny, a w pierwszym rzędzie Churchill i ludzie podobnie jak on myślący w Anglii i Stanach Zjednoczonych.

Pytanie: Jeśli zagrożenie pokoju istnieje, jakie środki mają być przedsięwzięte przez narody świata, aby zapobiec nowej wojnie?

Odpowiedź: Podżegacze wojenni muszą być zdemaskowani i poskromieni.

Pytanie: Czy ONZ jest dostateczną gwarancją niezawisłości małych państw?

Odpowiedź: Trudno narazie powiedzieć.

Pytanie: Czy sądzi pan, że 4 strefy okupacyjne w Niemczech w bliskiej przyszłości powinny być sprzężone jeśli chodzi o administrację gospodarczą, aby stworzyć z Niemiec pokojową całość gospodarczą i w ten sposób zmniejszyć ciężary ponoszone przez 4 mocarstwa w związku z okupacją?

Odpowiedź: Nie tylko gospodarcza, lecz również polityczna jedność Niemiec powinna być przywrócona.

Pytanie: Czy sądzi pan, że w świetle wyborów, które zostały przeprowadzone w różnych strefach okupacyjnych latem i jesienią rb. Niemcy pod tym względem politycznym rozwijają się po linii demokratycznej, co pozwoliłoby żywić nadzieję, iż mogą one w przyszłości stać się narodem pokojowym?

Odpowiedź: Dotychczas nie jestem o tym przekonany.

Pytanie: Czy należy pozwolić narodowi niemieckiemu na odbudowę przemysłu i handlu tak, aby stał się samowystarczalnym?

Odpowiedź: Tak.

Pytanie: Jak dalece, państwa sprzymierzone powinny ścigać i sądzić mniejszych przestępców wojennych w Niemczech? Czy, zdaniem Kremlu, wyrok norymberski stwarza dostatecznie mocną podstawę dla tego rodzaju akcji?

Odpowiedź: Im dalej pójdą, tym lepiej.

Pytanie: Czy Związek Radziecki uważa zachodnią granicę Polski za ostateczną?

Odpowiedź: Tak jest.

Pytanie: W jaki sposób Związek Radziecki ustosunkowuje się do obecności wojsk brytyjskich w Grecji? Czy Związek Radziecki uważa, że Wielka Brytania powinna dostarczać więcej broni obecnemu rządowi greckiemu?

Odpowiedź: To jest niepotrzebne.

Pytanie: Wiele wojska Związek Radziecki utrzymuje obecnie w Polsce, na Węgrzech, w Bułgarii, Jugosławii i Austrii?

Odpowiedź: Na Zachodzie, t. zn. w Niemczech, Austrii, Węgrzech, Bułgarii, Rumunii i Polsce, Związek Ra-

dziecki posiada obecnie ogółem 60 dywizji (piechota łącznie z bronią pancerną). Większość z nich nie posiada pełnego składu. W Jugosławii nie ma wojsk radzieckich. Za 2 miesiące, gdy wejdzie w życie dekret Prezydium Rady Najwyższej z 22 października br. w sprawie demobilizacji ostatnich kontyngentów w wyżej wspomnianych krajach, pozostanie już tylko 40 dywizji radzieckich.

Pytanie: Czy Rosja już wyprodukowała swą własną bombę atomową lub broń podobną?

Odpowiedź: Nie.

Przemówienie min. Mołotowa

Z posiedzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych

NOWY JORK (obsł. wł.). Na południowej sesji wczorajszej zabierali głos przedstawiciele Syrii, Boliwii, Filipin, Holandii, Kanady i Kuby.

Sesja wieczorna została otwarta przemówieniem ministra Mołotowa, który wykazał na pewne braki istniejące w ONZ i w Radzie Bezpieczeństwa. Takimi typowymi brakami są niezalatowane dotychczas sprawy Hiszpanii i Persji. Te państwa, które uważały za wskazane nieinterweniować w wewnętrzne sprawy Hiszpanii, wzięły na siebie całkowitą odpowiedzialność za utrzymywanie tego siedliska niepokoju i resztek faszyzmu.

Mimo iż wojska radzieckie zostały z Persji wycofane, mimo że tak Rosja, jak i Persja prosiły wspólnie o to, aby ta sprawa została zdjęta z porządku dziennego Rady Bezpieczeństwa, nie zostało to do dziś uskutecznione.

Nie powołano do dnia dzisiejszego w poczet członków ONZ Międzynarodowego Związku Zawodowego.

Dwa miesiące temu ZSRR złożył

wniosek o ujawnienie sił sojusznicych znajdujących się na terenach obcych. Związek Radziecki gotów jest zawsze podać do wiadomości ile i gdzie znajdują się jego siły wojskowe. Wielka Brytania i Stany Zjednoczone odmawiają dokonania tego.

W sprawie weta minister Mołotow oświadczył, że kampania przeciwko temu prawu zakrawa już na kampanię przeciwko ZSRR.

Bomba atomowa, jako broń skierowana przeciwko kobietom i dzieciom musi być koniecznie uznana za niedopuszczalną, jako środek wojenny.

W zakończeniu swego przemówienia minister Mołotow podał plan pracy, według którego obrady w ONZ winny być prowadzone. Do planu tego należą następujące kwestie: 1) Ustalenie planu rozbrojenia; 2) Zakaz produkcji energii atomowej do celów wojennych; 3) kontrola nad wykonaniem pierwszych dwóch punktów; 4) pomoc i współpraca z Radą Bezpieczeństwa i 5) udzielenie pomocy narodom zniszczonym przez wojnę.

Propaganda faszystowska

TURYŃ (obsł. wł.). Policja włoska zaarrestowała dwóch osobników, którzy rozklejali afisze, wzywające do obchodu rocznicy marszu faszystowskiego na Rzym. Plakat zapewnia, że w niedługim czasie faszyci obejmą władzę, a Włochy powrócą do polityki imperialnej.

Sensacyjne odkrycia

POZNAŃ. W Kościolach w Trzemesznie i Strzelnie dokonano przypadkowo sensacyjnych odkryć architektonicznych na miarę europejską. Kościół w Trzemesznie został spalony przez Niemców, jednakowoż zachowały się grube mury. Po odpadnięciu tynków ukazała się głowica rzymskiej kolumny. Dalsze prace doprowadziły do odsłonięcia następnych kolumn, pochodzących z XII-go wieku.

Również w kościele strzebińskim wydobyto na światło dzienne 4 rzymskie kolumny z drugiej połowy XII wieku. Na jednym ze słupów znajdują się figury świętych, na drugim zaś przedstawiono osoby świeckie. Prace badawcze trwają w dalszym ciągu.

Należy nadmienić, że oba kościoły były parokrotnie przebudowane, a obecnie dopiero konserwatorzy są w stanie przeprowadzić rekonstrukcję ich pierwotnego wyglądu.

Polacy opuszczają Środkowy Wschód

TEL AVIV (PAP). 1 listopada opuści Liban pierwsza grupa 100 repatriantów polskich, do których w drodze do kraju przyłączy się dalszych 100 repatriantów z Palestyny. Na konferencji między przedstawicielami władz rządowych i UNRRA na Środkowym Wschodzie, odbytej w Jerozolimie, postanowiono, że opieka społeczna nad uchodźcami polskimi zostanie przejęta przez UNRRA.

Strajk tramwajarzy

KALKUTA (obsł. wł.). Dwumilionowa ludność Kalkuty musiała w dniu wczorajszym udać się pieszo do pracy wobec strajku 7000 tramwajarzy.

Rezolucja polityczna pierwszego Kongresu P. S. L. „Nowe Wyzwolenie”

WARSZAWA (PAP). Pierwszy Kongres PSL „Nowe Wyzwolenie” uchwalił programową rezolucję polityczną. Rezolucja stwierdza we wstępie, że „Chłopi polscy, zawdzięczając demokracji swoje wyzwolenie z pańszczyznianej niewoli i odzyskanie należnego im w narodzie stanowiska, praw społecznych i politycznych, uważają demokratyczny ustrój Państwa za jedynie im odpowiadający”.

Rezolucja wypowiada się za ścisłym braterskim porozumieniem i współpracą wszystkich państw słowiańskich, oceniając układ polsko-radziecki za zdecydowany krok ku urzeczywistnieniu tej idei.

W dalszym ciągu rezolucji PSL „Nowe Wyzwolenie” oświadcza, iż pracować będzie nad tym, by położyć kres walce chłopskich stronnictw ze sobą.

Skolei rezolucja omawia potrzeby rozwoju kultury na wsi i zapewnienia ludności wiejskiej odpowiedniej opieki lekarskiej.

Rezolucja stwierdza, że podwaliną

budowy nowej Polski Ludowej winien stać się „faktyczny i programowy sojusz chłopów i robotników z jednej strony, a pracowników umysłowych i warstwy mieszczańskiej z drugiej”. W zakresie warunków bezpieczeństwa w kraju, rezolucja mówi m. in.: „Odcinamy się stanowczo od wszelkich prób wprowadzenia anarchii i podtrzymywania negacji, a przede wszystkim od popierania, czy tolerowania organizacji nielegalnych, opierających się na gwałcie i przemocy”.

W końcowej części rezolucji Kon-

gres domaga się przyznania PSL „Nowe Wyzwolenie” „pełnych uprawnień stronnictwa politycznego”, podkreślając pozytywną i zdrową rolę, jaką to Stronnictwo odgrywa już i odgrywać będzie w przyszłości. Ostatnie zdanie rezolucji określa stanowisko Stronnictwa w sprawie wystąpienia ministra Byrnese, wyrażając wolę utrzymania Ziemi Odzyskanych przy Polsce, co uniemożliwi odbudowę militarną Niemiec, gwarantując jednocześnie pokój w Europie i świecie.

Rezolucja P. S. L. „Nowe Wyzwolenie” w sprawie wyborów

WARSZAWA (PAP). W późnych godzinach wieczornych Kongres PSL „Nowe Wyzwolenie” uchwalił jednomyślnie następującą rezolucję: „PSL „Nowe Wyzwolenie” decyduje się wystąpić przy nadchodzących wybo-

rach do Sejmu z listą samodzielną, zastrzegając się jednak, że gdyby interes Państwa i wsi wymagał zajęcia innego stanowiska, Kongres dla tego celu udziela swego pełnomocnictwa Głównemu Komitetowi Wykonawczemu”.

RYTM KUJAW

Pow. włocławski

UWAGA ROLNICY!

Podajemy do wiadomości, że ostateczny termin zdawania zaległych świadczeń rzeczowych upływa z dniem 1 listopada na ziemniaki, a z dniem 9 listopada na pozostałe produkty.

Kto jeszcze tego obowiązku nie spełnił niech to uczyni natychmiast by uniknąć przymusowego ściągnięcia zaległych świadczeń.

KOWAL.

PODNIOSŁA UROCZYŚĆ.

W tutejszym kościele parafialnym, odbyła się podniosła uroczystość poświęcenia dzwonów, którego dokonał J. E. ks. biskup sufragan Korszynski.

Dzwony z tutejszej parafii zabrane zostały i wywiezione przez okupanta w 1943 roku. (md.)

WIENIEC.

DOCHÓD DLA SAMORZĄDU.

Gminna Rada Narodowa w Wieniecu wystąpiła do Urzędu Wojewódzkiego z wnioskiem o przekazanie wymienionej gminie gorzelnia w Dubielowie i tartaku w Brześciu Kujawskim.

Gminna Rada Narodowa zapewnia, że te przedsięwzięcia przyniosą będą odpowiedni dochód Samorządowi. (md.)

BONIEWO.

POŚWIĘCENIE SZTANDARU.

W niedzielę, 3 listopada odbędzie się w Boniewie uroczystość poświęcenia sztandaru Koła Młodzieży PCK. Koło to, jak nas informuje pełnomocnik PCK, prezes Lasiński, działające po kierunku swojej opiekunki p. Jagielskiej Janiny, wyróżnia się swoją żywotnością i wzorową pracą programową. (Brawo!)

MICHELIN.

ZNOW KRAZDZIEŻ KUR.

W ub. tygodniu zanotowaliśmy kradzież 8 kur u J. Powojewskiego. Drugi wypadek miał miejsce z niedzieli na poniedziałek. Nieznani sprawcy po przecięciu siatki drucianej, dostali się do komórki, skąd skradli 14 kur, a następnie oderwali kłódkę w drugiej komórce i skradli pewną ilość mydła.

Kury skradzione zostały na szkodę ob. Leona Borsuka. Po metodach kradzieży, przypuszczać należy, że kradzieży tych dokonywuje jedna i ta sama szajka złodziejska.

Władze prowadzą w tej sprawie dochodzenie i nie wątpimy, że nieuchwytna szajka zostanie zlikwidowana. (md.)

REDEKZ WIELKI.

CZERWONY KUR.

Z nieustalonych dotychczas przyczyn w zabudowaniach gospodarskich Bronisława Murskiego, wybuchł pożar, który strawił dach budynku mieszkalnego oraz pewną ilość zboża. (md.)

PIOTRKÓW KUJAWSKI.

NAPAD BANDYCKI.

W okolicy Piotrkowa Kujawskiego, 3 nieznanych osobników dokonało zuchwałego napadu rabunkowego na Zygmunta Olezaka.

Bandyci po sterroryzowaniu napadniętego, zrabowali mu 28 tys. złotych, po czym zbiegli. (md.)

Pow. nieszawski

MĄTWY.

URUCHOMIENIE CUKROWNI.

Przed paru dniami cukrownia w Mątwach przystąpiła do kampanii cukrowniczej. Kampania trwać będzie do 6 tygodni. Do cukrowni w dalszym ciągu z okolicy napływają buraki. (md.)

Kronika Włocławka

CZWARTEK
31
października

Kalend. Rzym.-Katoł. — Antonina, Lucylii
Kalendarzyk Słowiański — Godzimirza
Wschód słońca 6.28 — zachód 16.10
Apteka dyżurna na 3-go Maja 16.
Lek. dyż. dr Makohoński, Cyganka 18 II p.
godz. 18-8.

Karetka P. C. K. tel. 13-32, w nocy 15-41
Straż Pożarna tel. 12-34.

Kino „BAŁTYK“ — Więzienie Kobiet.
Kino „POLONIA“ — Dzieciństwo Gorkiego

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ

Lekarz mimowoli — dziś o godz. 20-tej.

W lusterku

Refleksja

Złożyć hold Zmarłym — tylko część treści, którą ma w sobie życie społeczne, bo czyn ich tyle wyraża miłości, tyle bólu i męki serdecznej.

Więc dzisiaj może byłoby słusze, zważyć sobie po męsku, otwarcie, czy hold składamy im w Dzień Zaduszny, czyśmy wszyscy Ofiary Tej wari? AGAPIT.

Z wydarzeń dnia

INSTRUKTORKA KÓŁ PCK.

Dotychczasowa opiekunka Koła Młodzieży szkolnej PCK przy szkole powszechnej Nr. 1 p. Irena Markiewicz, powołana została przez pełnomocnika tutejszego Oddziału PCK p. Lasińskiego na instruktorkę Kół Młodzieżowych na terenie miasta i powiatu włocławskiego. (md.)

ROZMOWY TELEFONICZNE Z JUGOSŁAWIĄ.

Zarządzeniem Ministerstwa Poczt i Telegrafów, wprowadza się ruch telefoniczny między Polską a Jugosławią via Praha. Oplata za trzymiutową rozmowę zwykłą wynosi 340 zł. (trzysta czterdzieści złotych) w ciągu całej doby. Dopuszczone są rozmowy państwowe pilne i zwykłe, prywatne zwykłe, służbowe oraz z uprzedzeniem.

W korespondencji dopuszczony jest na razie język francuski.

PAMIĘTAJMY O DZIECKU.

Akcja umieszczania na zimę dzieci w rodzinach rozpoczęta przez Caritas daje dobre wyniki.

W ciągu pierwszego tygodnia zgłosiło się 23 rodziny pragnące dać opiekę dziecku. Większość tych rodzin pragnie mieć sieroty, nieraz z zamiarem adopcji. Istnieje pewna trudność w dostarczaniu sierot, które w zasadzie są objęte przez Opiekę Społeczną i znajdują się w sierocińcach.

Kandydaci do opieki zimowej — to przeważnie dzieci półsieroty. Ojciec zginął w czasie wojny, albo jeszcze nie wrócił, matka nie może podciąć wyżywienia i odzianiu dzieci. To też sieroty i po nie również należy się zgłaszać.

Dobrze będzie, jeżeli łańcuch opieki zimowej nad dzieckiem rozpoczęty w Gazecie Kuj. obejmie wszystkie dzieci głodne. Wielu ciekawo ten wynik. Zobaczymy... Aby jednak zadość uczynić i szlachetnym zamiarom rodzin ofiarującym opiekę, Caritas prosi o zgłaszanie dzieci sierot, które nie mają dostatecznej opieki.

Rodziny pragnące oddać swoje dzieci na dożywianie w rodzinach powinny zgłaszać się z zaufaniem do biura Caritas, ul. Łęska 49. (c.)

CZWARTE MIEJSCE.

Włocławski Oddział RTPD w ogólnej klasyfikacji na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, pod względem dokonanej pracy w ubiegłym sezonie (koloniję i półkoloniję) zajęli IV miejsce. (md.)

Wspomnienie...

(z przeżyć własnych)

Miesiąc październik, 1939 roku, to miesiąc krwawych i bolesnych ofiar, które germański barbarzyńca tak szeroko i masowo rozsiewał wśród murów naszego miasta. Lecz największe w swej liczbie były aresztowania: profesorów, kierowników, ks. prefektów i nauczycieli. Ohydne w swej krwiożerzości postacie „Gestapowców“ czyhały dniami i nocą na rabunek ich życia, — rewizje i aresztowania były wszędzie, w szkołach, w domach, na ulicach.

Germański drapieżca wylapywał swe ofiary, gromadząc je w murach więziennych... i rosła z dnia na dzień ich liczba — i rósł tłum rodzin przed murami więzienia.

O jakże planową, jakże zdradliwą i o szpiegostwo wielu lat poprzednich opartą była, ta praca, pierwszych kadr gestapowskich...

Aż przyszedł pamiętny dla nas wszystkich dzień 26 października, — kiedy to, chytry wróg do sali szkoły Nr. 8, przy ulicy Słowackiego gromadzi całe nauczycielstwo powiatu włocławskiego.

Zjeżdżają się niemal wszyscy, wiedzą już o aresztowaniach w mieście, wiedzą co się dzieje w okolicy, — chodzą nawet wieści o takiej konferencji w pow. lipnowskim, — mimo to, przyjechali tak licznie.

Na nasze usilne nalegania: „nie

chodźcie“ przynajmniej, wy mężczyźni, — nie możecie tam pójść odpowiadali. — Pójdziemy, — o jest naszym obowiązkiem. O jakże wielki i święty, jakże bezprzykładowie ofiarny był Wasz ostatni obowiązek.

Konferencja, — niemiecki szwargot tłumaczony na polską mowę, — szmer niechęci i oburzenia rośnie na sali, jak śmiać do nas, — polskich nauczycieli, mówić po niemiecku...

Komedia niemieckiej konferencji trwa nadal... i nagle z trzaskiem otwarto drzwi sali, — kilkudziesięciu gestapowców z rewolwerami w rękę wkracza z prawdziwie hitlerowską butą.

Już wszystko dalsze, w jednej sekundzie było nam znane i jasne...

Duszę wstrząsnął dreszcz grozy i bólu. A na usta bezwiednie płynęły modlitewne słowa Konopnickiej: „O pochwalony bądź Bolesci Królu!“ — „Ty liczysz kiedyś w błękitnym swym niebie... Pod pozorem sprawozdania dokumentów pozostawiono mężczyznom, — kobietom kazano wyjść. A później w znanym kierunku prowadzono ich, jak złoczyńców — do więzienia... Ktoż z nas nie pamięta tych dni, gdy przed murami więziennymi na całej szerokości ulicy gromadziły się tłumy rodzin uwię-

zionych...

Czyż mogli odejść? Tam byli ich mężowie, ojcowie, bracia i synowie... O jakże ten chytry wróg germański znał naszą polską duszę — i nasz bezprzykładowy patriotyzm... jakże na nim grał i wygrywał swe bestialskie zamierzenia...

Aż niespodzianie rankiem 28 października 1939 r. wywieziono ich w nieznanym kierunku... Gdy opuszczali mury więzienne, — na dziedzińcu z serc ich wzniósł się ku niebiosom hymn Jeszcze Polska nie zginęła... Tą pieśnią na ustach żegnali na zawsze mury swego ukochanego miasta...

Wierni — Ojczyźnie i swemu obywatelowi, ufni w jej przyszłość — boć „nie zginęła“, niezachwiani i niezłamani... aż do zgonu.

I tu się zaczyna ich martyrologia. ...dla Ciebie Polsko...

Boć oto raz jeszcze naród nasz zgodnie z wiarą naszych wieszczów przeżywał golgotę swego mesjanizmu...

Podobno 2 doby zamknięci byli w wagonach, — a później wywieźli ich za kraty obozowe, — aż hen pod Królewic i tam przeżywali tortury swego ducha i ciała...

Jak niczem niezmożony jest duch w polskim narodzie, tak bezprzykładnie wielką jest miłość Polski — matki... żony...

Wędrują one szlakiem martyrologii swych mężów. Szukają ich... wędrują... aż do obozu w Rudaw. A tam

wśród zbiedzonych więźniów rozznąć własnych mężów nie mogą... a wreszcie z ust przynoszą nam pamiętne słowa: „...jeśli tak dalej będzie to do wiosny nikt z nas nie dożyje“...

Ginęli każdego dnia. W nadludzkim wysiłku fizycznym, dziesiątkowani głodem i zachciankami obozowego komendanta, z którego ust rankiem padały rozkazy: „strzelać co dziesiąty... innego dnia... co piąty... a jeszcze innego... tę grupę, lub... tamtą“. — a żywych jeszcze ziemią zagrzebać kazano.

...O bezprzykładna bestio wyzwolona z ludzkiego ciała...

Kres życia pozostałych ginie w mrokach tajemnicy... Ostatnie wieści o nich brzmią — „wywiezieni w grudniu 1939 r. w głąb gubernii“. Coż jest dla nich tą głąbią gubernii? — Nie wiemy, a odpowiedzi nasuwają się w swej grozie tak bolesne... I wszystkie starania matek, żon i dzieci zostały, jak do dziś bezskuteczne.

Zginęli w grudniu 1939 roku, bo odtąd zginęła wszelka wieść o nich. Zginęli... lecz nie zginęła w nas pamięć o nich, pamięć ofiary ich życia.

I dziś, gdy „wśród zmartwych wstań porannej godziny, złocistym blaskiem słońce nam migoce...“

na falach naszych uciec ślemy z głębi duszy ku Nim, w zaświaty westchnienie... „Błogosławieni...“

„Błogosławieni albowiem ich syny, będą zbierali z ich ziaren owoce...“
M. Lewandowska

I tylko wiatr

Z dalekich pól, od kurnych chat,
od piasków wiejskiej drogi,
odległe wieści niesie wiatr,
żałobne wieści z mogił.

Z tych polskich grobów, z głębi ciszy
gdzie leżą bohaterzy,
gdzie pochylony z drzewa krzyż
przestrzenie czasu mierzy.

Niekiedy słońca jasny blask,
rozsypane światło zbliska,
lub zarzewiały leży kask...
Wspomnienie serca ścisła.

Z dalekich krajów, z obcych stron
wiatr niesie pyły święte,
krwi naszej polskiej wielki plon,
gdzie obozowy cmentarz.

Nie wiemy, gdzie są prochy siostr,
gdzie groby ojców, matek
i tylko modły płyną z ust
ku obcym stronom świata.

Składamy tylko myślą cześć
za śmierć, krew, ból, niedole,
i tylko wiatr przynosi wieść,
że tam spoczywa Polak.

Andrzej Gryf

OSOBIŚCIE.

W dniu wczorajszym, kpt. Jerzy Butwilowicz objął stanowisko Komendanta Powiatowego W.F. i P.W. Nowomianowany K-dant W.F. i P.W. zakresem swej działalności obejmie miasto Włocławek i powiat włocławski. (md.)

ODPRAWA KIEROWNIKÓW ŚWIETLIC.

Dnia 23.10.46 r. odbyła się odprawa Kierowników Świetlic zorganizowana przez Miejski Oddział Informacji i Propagandy w Włocławku.

W odprawie wzięli udział przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Informacji i Propag. z Bydgoszczy ob. Martenko oraz przedstawiciele Partji Politycznych i Urzędu.

Zebrań zagalę Kier. Miejskiego Oddz. ob. Janicki, witając przedstawiciela Woj. Urzędu, który życzył owocnych obrad w imieniu Naczelnika Woj. Urz.

Poczym kierownik Janicki wygłosił ciekawy referat polityczny „Sposoby walki reakcji, od roku 1939 do chwili obecnej”, po którym wywiązała się ożywiona i bardzo interesująca dyskusja.

Po przerwie obiadowej o godz. 14 w drugiej części obrad Kier. Świetlic składali sprawozdania. Jak wynika ze sprawozdań, praca w świetlicach z każdym dniem się podnosi dzięki kierownikom świetlic i ich zrozumieniu, co to jest świetlica.

Po sprawozdaniach wywiązała się dyskusja, po której została zreferowana sprawa przez Kier. Miejsk. Oddz. Inform. i Propag., aby zespoły świetlicowe brały udział w życiu publicznym podczas akademii, co Kierownicy przyjęli chętnie. W związku z tym, został wysunięty projekt wzięcia udziału w części artystycznej w akademii 1 listopada. Świetlice dadzą wyjątek z Dziadów. Następnie Ref. Świetlic. ob. Janicka uzgodniła plan pracy na przyszłość, do pomocy realizacji planu wręczyła Kier. Świetlic kalendarzyki terminowe z dokładną datą uroczystości. Następnie po odśpiewaniu Roty odprawę zakończono. (Z. j.)

DODATKOWE OPLATY.

Od dnia 4 listopada w Rzeźni Miejskiej obowiązywać będą dodatkowe opłaty za ochronę zwierząt, które wyniosą od 20 do 100 zł. od sztuki.

Dotychczasowe opłaty nie zostały podwyższone. (md.)

WYJAŚNIENIE.

W Nr. 49 Dz. U. R. P. ogłoszono dekret z dnia 26. VIII. 1946 roku w sprawie przepisów uzupełniających prawo o ustroju adwokatury. M. in. dekret stanowi, iż adwokat w czasie pełnienia obowiązków funkcjonariusza państwowego, lub samorządowego, nie może równocześnie wykonywać swego zawodu. Ograniczenie to, nie dotyczy jednak adwokatów, pełniących funkcje radców prawnych.

W ten sposób usunięte zostały niejasności, wynikłe na tle przepisów uprzednio wydanego dekretu z dnia 24.V.1945 r., który w pewnym zakresie zezwalał na łączenie zawodu adwokackiego ze stanowiskiem w służbie państwowej.

NOWA TARYFA OPLAT.

Na ostatnim posiedzeniu MRN. uchwalono nową taryfę opłat cmentarnych. Chowanie zmarłych do lat 5 — 200 zł., ponad 5 — 400 zł., za wybór miejsca na okres 25 lat od 1 do 2 tys. zł. Za korzystanie z karawanu od 200 do 500 zł. Wieczna dzierżawa placu 6.500 zł. (md.)

OTWARCIE SEZONU.

W niedzielę, 3 listopada o godz. 20-tej w sali Teatru Miejskiego, odbędzie się otwarcie sezonu Orkiestry Teatralnej połączone z przedstawieniem pt. A wyjrzyj dziewczyno...

W programie wystąpią: znany artysta M. Walewski, M. Walewska sopran, Cz. Mroczek bas, J. i Z. Kurpińscy i inni. Muzyka — śpiew — humor — skecze. Dyrygent orkiestry: prof. W. Niwiński. Reżyser: M. Walewski. Kierownik artystyczny: Z. Arentowicz.

Bilety w cenie od 30 do 70 zł. Przeprowadzą w kasie Teatru.

DOŻYWIANIE DZIECI.

Z dniem 4 listopada br. tutejszy Oddział RTPD przystępuje do akcji dożywiania 2 tysięcy dzieci ze szkół powszechnych. (md.)

W SPRAWIE STYPENDIUM.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej m. Włocławka komunikuje, że ustanowione uchwałą z dnia 8 listopada 1945 r. stypendium dla studenta wzgl. studentki Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu obecnie wakuje. Prezydium prosi reflektantów o składanie podań o przyznanie stypendium na ręce Przewodniczącego (gmach Zarządu Miejskiego, ul. Karnkowskiego 2a, pokój Nr. 25) oświadczenie lub przez pocztę. Do podania dołączyć należy: 1) dowód, że ubiegający się jest zapisany do ksiąg stałej ludności m. Włocławka, 2) świadectwo z ukończenia szkoły średniej w Włocławku (w oryginalnym lub uwierzytelnionym odpisie) wraz z wynikami, 3) krótki własnoręcznie napisany życiorys.

ROZBAWIONE TOWARZYSTWO

Przed paru dniami „dobrane” towarzystwo powracało z zabawy i sądziło, że znajdują się w lesie pod Falbanką. Zachowanie ich było takie „ciche”, że na przestrzeni 2 km, kwadratowych było ich słycać.

Działo się to na ulicy Stodólnej, gdzie wkrótce przybył patrol nocny MO. Na widok zbliżających się mundurów, towarzystwo rozprysło się jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej. Jednego MO. zdołała zatrzymać i zaprowadzić do Komisariatu, gdzie spisano odpowiedni protokół za zakłócenie spokoju publicznego. (md.)

ZNIŻKOWE BILETY.

Pow. Rada Zw. Zawodowych zawiadamia członków, że w wyniku interwencji w Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Prac. Filmowych, uzyskał bilety zniżkowe w kinie „Bałtyk” na I i II-gi balkon. Tak, że może zwiększyć ilość wydanych legitymacji zniżkowych, które można nabyć w sekretariacie PRZZ.

Ze sportu

W niedzielę popołudniu odbył się bieg na przełaj zorganizowany przez Kluby Sportowe „Zryw”. Bieg odbył się w dwóch grupach: w grupie juniorów na starcie stanęło 48 zawodników, bieg ukończyło 47 i w grupie seniorów, gdzie na starcie stanęło 8 zawodników.

W ogólnej punktacji I miejsce zdobył „Zryw” PGM. przed Zrywem ZWM i Zrywem Bohm.

Indywidualnie I miejsce zajął kol. Cieślak Zdzisław „Zryw” PGM., II miejsce zajął kol. Marczewski Lucjan PGH., III miejsce zajął kol. Majchrowicz Mieczysław „Zryw” PGM.

W grupie seniorów zajęli: I miejsce kol. Dzwonkowski Napoleon, Zryw Bohm, II miejsce kol. Gabryjelski Stefan Zryw PGM, III miejsce kol. Wawronkowski Michał Zryw PGM, IV miejsce kol. Politowski Mieczysław Zryw PGM.

Trasa biegu dla juniorów wynosiła 2500 metrów dla seniorów około 4400 metrów. Zwycięzcy biegu otrzymali od fundatorów cenne nagrody.

Jednocześnie Zarząd Związku Walki Młodych składa serdeczne podziękowanie Zarządowi Miasta Włocławka, Radzie Związków Zawodowych, Firmie Bohm i C. Klauke, Spółdzielni Ogniwo, red. Andrzejkowiczowi, ob. ob. Brzozowskiemu, Sudrawskiemu, Ziemkiewiczowi, Dzwonkowskiemu, Fabryce Fajansu oraz Miejskiemu Oddziałowi Infor. i Propagandy, za ofiarowanie cennych i praktycznych nagród, które zwycięzcy z wielką radością odbierali z rąk ofiarodawców. M. S.

Nadesłane

DWA RAZY DAJE, KTO SZYBKO DAJE.

Repatrianci, przybywający na teren Centralnej Polski i w niej następnie osiedleni, nie mogli dotychczas otrzymać wystarczającej pomocy materialnej w urzędzeniu gospodarstw z braku funduszy na ten cel. Objęwszy gospodarstwa często zdewastowane, repatrianci borykać się musieli z trudnościami, często tak wielkimi, że rezygnowali z przydzielonych przez PUR nieruchomości. Przyczyną był zawsze brak gotówki na zakup czy uzupełnienie inwentarza.

W ostatnich tygodniach Bank Rolny Oddział w Toruniu niespodziewanie okazał gotowość udzielania osiedlonym repatriantom pożyczek inwentyjnych w wysokości 10.000 zł., spłacanych na dogodnych warunkach. W kilka dni po załatwieniu koniecznych formalności, Bank wypłacił już pożyczki najbardziej potrzebującym pomocy repatriantom i w dalszym ciągu wypłaca na wnioski, zaopiniowane przez PUR i Urząd Ziemski.

Za tę pomoc, sprawne oraz szybkie załatwienie próśb, Powiatowy Oddział PUR we Włocławku, w imieniu repatriantów, dla których udzielona pożyczka jest w obecnych warunkach nadspodziewanym dobro-

dziejstwem, składa tą drogą podziękowanie Bankowi Rolnemu Oddział w Toruniu.

Dyrektor Banku za tak życzliwe stanowisko względem potrzebujących pomocy repatriantów oraz delegat tegoż Banku za szybkie przeprowadzenie akcji pożyczkowej, zechcą przyjąć wyrazy najwyższego uznania.

Nacz. Pow. Oddz. PUR Włocławek
K. Mogilski

Podziękowanie

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę ś. p. por. **Wirgiliuszowi Lemańskiemu**, Ks. Karkowi, plutonowi honorowemu saperów, dyrektorowi i uczniom Gimnazjum Handlowego, Serdeczne „Bóg zapłać” składa **Rodzinstwo**

Wytwórnia Pasty do Obuwia i Podłóg

„GRY-STRZE-WO”
w Włocławku

ul. Cyganek 24, tel. 16-45
produkuje luksusową pastę do obuwia **PERLA** w 5-ciu kolorach, **AMIGO** do obuwia czarna, oraz pastę podłogową luksusową **PERLA** w 4-ch kolorach i podłogową **Amigo** w 4-ch kolorach
Za nasze pudelko 1/2 kg. od pasty podłogowej płaćmy 10 złotych
1774

Lekarz dentysta Eugenia KUBIK

przyjmuje w godz.
2007 10 — 12 15 — 17
ul. Kilińskiego 8

Pracownia Krawiecka Spółdzielni Obywat. LIGI KOBIET

zawiadamia Szanowną Klientelę że przyjęła wykwalifikowaną siłę fachową. Roboty wykonywane szybko i tanio. 2141

UWAGA

Lampki nagrobkowe duże 1 szt. zł. 15

DO NABYCIA w sklepie
Adama Czupryniaka
przy ul. 3-go Maja 38
2138 róg Przedmiejskiej

Ogłoszenia drobne

SPRZEDAM nową platformę NA GUMACH.
Wiadomość: ul. Brzeska 7/9 — Kulka. (2088)

UNIEWAŻNIAM kartę repatriacyjną wydaną w Wilnie. Kwiatkowski Franciszek ur. 27.10.1912 r., zam. Włocławek, Starodębska 23A. (2136)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Wróblewski Adam zam. Dąb pow. Włocławek. (2137)

UNIEWAŻNIAM karty żywnościowe I pr. Czesława Filipiak i I rodz. Helena Filipiak, m-c lipiec, sierpień, wrzesień, październik i kartę aprowizacyjną f-ki Celulozy Czesława Filipiak, Włocławek, Wiejska 6. (2140)

ZGUBIONO dowód osobisty oraz odcisk palca, które unieważnia się. Drzewiecka Weronika. P. O. W. 33/35.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 12798

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.